


**Středočeský kraj**



Problematika nelegálních skladů chemických látek (odpadů) z pohledu příslušné legislativy

## Výskyt případů nelegálních skladů

- Libčany - Královéhradecký kraj; odpady a chem. látky – velká balení - sudy, kontejnery 1 m<sup>3</sup> a více, skleněné obaly o objemu 50l
- Chvaletice – Pardubický kraj; charakter chem. látek - laboratorní balení
- Nalžovice – Středočeský kraj; charakter chem. látek - laboratorní balení

## Lokalizace skladu v Nalžovicích, původní určení objektu

- Obec Nalžovice – cca 550 stálých obyvatel
- Umístění obce – cca 6,5 km severozápadně od Sedlčan (příslušná obec s rozšířenou působností)
- Chemikálie umístěny v objektu bývalé odchovny prasat na jižním okraji obce

# Lokalizace skladu



# Objekt skladu



# Objekt skladau



## Historie vzniku případu skladu v Nalžovicích

- První podezření na nelegální činnost – rok 2003 na základě upozornění občanů
- Vstup starostky obce do objektu – prosinec 2006
- Trestní oznámení na Policii ČR
- Bezprostředně po oznámení:
  - Výjezdová skupina HZS Středočeského kraje
  - Policie ČR – nepřetržité střežení objektu



# Historie vzniku případu skladu v Nalžovicích

- Do řešení případu v dalších dnech zapojeny následující instituce:
  - Samosprávy obce, ORP, kraje - 3 jednání Bezpečnostní rady kraje
  - Krajský úřad – Odbory životního prostředí, krizového řízení a územního a stavebního řízení
  - Česká inspekce životního prostředí
  - HZS ČR (specializovaná pracoviště a organizační složky)
  - Policie ČR

## Zjištěný stav uvnitř skladu



# Zjištěný stav uvnitř skladu



## Zjištěný stav uvnitř skladu



# Sklad chemikálií v Nalžovicích - možné úhly pohledu

## Bezpečnostní:

- Havárie ve skladu s dopadem na osoby provádějící zabezpečení (sanaci) skladu
- Havárie ve skladu s dopadem na vnější prostředí resp. zdraví a životy lidí v okolí skladu

## Ekonomický – důvody (a možnosti) vzniku takového zařízení, náklady na jeho sanaci

## Mediální

## Politický

## Časový – snaha řešit vzniklou situaci co nejrychleji

## Legislativní

## Základní možné konfliktní oblasti kauzy

- Osoba a chování majitele skladu a v něm umístěných věcí (sklad i věci v něm – soukromé vlastnictví)
- Financování sanace skladu
- Skutečnost, že stav vznikající dlouhodobě a zcela nelegálně, musí být řešen co nejrychleji a zcela legálně – tedy obecně časový aspekt
- Média, veřejnost
- Střet (průnik) několika zákonů upravujících různé oblasti lidské činnosti

## Právní stav skladu v Nalžovicích

- Majitel skladu i věcí v něm – fyzická osoba nepodnikající – ztráta živnostenského listu v listopadu 2006 pro ztrátu bezúhonnosti
- Objekt skladu – není zkolaudován jako sklad chemických látek, nebo nebezpečných odpadů
- Pozemek pod objektem a kolem něj – správa Pozemkového fondu ČR (majitel skladu má pozemek v nájmu)
- Objekt skladu – je předmětem exekučního řízení vedeného z podnětu banky proti jeho majiteli

# Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Důležitá skutečnost z hlediska použití jakékoli relevantní právní normy:
  - Sankční ustanovení neřeší věcnou podstatu problému (u případů, které se již staly); uplatnění nezbytné – „až ve druhé řadě“
  - Rozhodující možnost uložení nápravných opatření majiteli skladu (provedení výkonu rozhodnutí, pozdější vymáhání nákladů na povinné osobě)



# Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích v platném znění, § 38 - pokuta a nápravná opatření (ČIŽP, KÚ, KHS):
  - Osoby uvádějící látky nebo přípravky na trh, která porušila povinnosti:
    - Klasifikace
    - Balení
    - Označování
    - Vypracování a poskytování bezpečnostních listů
- Nevztahuje se na fyzické osoby nepodnikající

# Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v platném znění, §§ 44a, 44b (provádí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví – KHS)
  - Upravuje nakládání s chemickými látkami a přípravky
  - Obecně každý povinen chránit zdraví lidí a ŽP
  - Možnost udělit sankce nepodnikající fyzické osobě podle zákona o přestupcích - **ano**
  - Nápravná opatření nepodnikající fyzické osobě za porušení povinností při nakládání s nebezpečnými chem. látkami a přípravky - **ne**

## Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění, § 42 (ČIŽP, vodoprávní orgán):
  - Při nedovoleném nakládání se závadnými látkami možnost uložení opatření k nápravě tomu, kdo způsobil ohrožení povrchových, či podzemních vod
  - Z provedených rozborů půdy a vody v Nalžovicích plyne, že tento případ nenastal

## Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění, §§ 69 a 79 odst. 1. písm. f)
  - Možnost uložení sankce ze strany ČIŽP nepodnikající fyzické osobě - ano, nelze však uložit opatření k nápravě
  - ORP (Sedlčany) může v dané kauze zajistit ochranu ŽP a lidského zdraví jestliže je ohroženo, na náklady odpovědné osoby, tento postup však není dostatečně upraven procesně – vydání správního rozhodnutí v takovém případě nemá oporu v zákoně

# Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

■ Základní úskalí postupu v dané věci dle zákona o odpadech:

■ Definice odpadu – viz § 3 zákona:

*Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu. (Prvek individuálního projevu vůle vlastníka věci)*

■ Odpadem ať z vůle vlastníka, či z moci úřední §§ 3 a 78 se může stát pouze zcela **konkrétní** věc – stav Nalžovice - tisíce, možná desetitisíce jednotlivých v daném okamžiku neidentifikovaných položek

## Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Základní úskalí postupu v dané věci dle zákona o odpadech:
  - Vyjádření vlastníka věcí – všechny pro něj nejsou odpadem (ale neumí určit konkrétně jaké – neexistuje přesná evidence obsahu skladu)
  - Úřad – není schopen rozhodnout co ve skladu je a co není odpad – nerozhoduje o konkrétní věci
  - Z praktických důvodů není možné ani vhodné přesnou evidenci věcí ve skladu zpracovat – množství, čas, peníze, bezpečnost

# Možnosti postupu z hlediska relevantní legislativy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu § 137, odst. 1. písm. a):
  - Možnost naříditi vlastníkovu stavby (i fyzické osobě nepodnikající) realizovat stavební úpravy zabraňující ohrožení ŽP, jinak řečeno uvést stavbu do souladu s platným kolaudačním rozhodnutím
- Teoretická možnost – rekolaudovat stavbu pro nový způsob užívání
- Vymístit látky uložené v objektu – užívání stavby k původnímu účelu
- Postup dle stavebního zákona – zvolen v případě skladu v Nalžovicích

# Stav řešení případu nelegálního skladu chemických látek v Nalžovicích

- Odbor ÚSRŘ KÚ – atrakce kompetence stavebního úřadu prvního stupně dle stavebního zákona § 17
- Dne 12.3.2007 zahájeno správní řízení dle § 137 stavebního zákona
- Vydání rozhodnutí ve věci (nutná spolupráce ze strany Odboru ŽP pro stanovení některých podmínek úprav směrem k ochraně ŽP)
- Po marném uplynutí lhůty pro realizaci úprav – výkon rozhodnutí podle § 119 z. č. 500/2004 Sb., správního řádu – exekuční příkaz, provedení úprav jinou osobou na náklady a nebezpečí povinného
- Náklady realizace úprav – později vymáhat na povinné osobě i soudní cestou



## Stav řešení případu nelegálního skladu chemických látek v Nalžovicích

- Současně – Radou kraje odsouhlaseno zadání veřejné soutěže dle zákona č. 137/2006 Sb. o zadávání veřejných zakázek
- Cíl – v soutěži vybrat zhotovitele úprav objektu v Nalžovicích, který tyto úpravy provede na základě vydaného exekučního příkazu pro zajištění výkonu rozhodnutí Odboru ÚŠŘ KÚ
- Předpoklad ukončení VŘ i správního řízení o provedení stavebních úprav (včetně marného uplynutí lhůty pro realizaci ze strany povinné osoby) – červenec, srpen 2007
- Provedení úprav 3 – 5 měsíců
- Vymáhání nákladů

- Zvolený způsob řešení dává možnost legislativně „čistého“ a rychlého řešení dané kauzy
- Zvolený způsob nemusí nezbytně vést k definitivnímu vymístění chem. látek z objektu v Nalžovicích, musí však vést k zákonnému stavu ať je jakýkoli
- Zvolený způsob by měl být díky výběru dodavatele úprav v režimu zadání veřejné zakázky nejlevnější

Děkuji za pozornost













